

3. Ланіна Т. О. Проблема виховання джазових вокалістів у музичних школах. *Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики XXI століття*: матеріали наук.-практ.конф., /МОН України, Київ, ун-т ім. Б. Грінченка; за заг.ред. В.О. Огнев'юка, Л.Л. Хоружа, К.Ю. Бацак. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. С. 476-483.

4. Riggs S. *Singing for the Stars: A Complete Program for Training Your Voice*. Los Angeles, CA: Alfred Publishing Co, 1998. 168 p.

5. Stoloff B. *Scat! Vocal Improvisation Techniques*, New York : Gerard and Sarzin publishing Co, 1996. 130 p.

6. Manning B. Brett Manning's Singing Success. <https://singsuccess.com/voice-lessons/>

7. Estill J. A. *The Estill Voices Model Theory and Translation*/ Publisher: Estill VOICES International, LLC, 2017. 226 p.

8. Дрожжина Н. Вокальне мистецтво естради: історія, теорія, практика: підручник. Харків : Видавництво «Естет Принт», 2019. 336 с.

9. Рось З. П. Особливості роботи з розвитку вокально-виконавської техніки естрадно-джазових співаків: навчальний посібник з методичними рекомендаціями / Зоряна Петрівна Рось. – Івано-Франківськ : “СІМІК”, 2019. – с. 66.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-504-7-34>

ПРОБЛЕМА ПОДОЛАННЯ КРИЗИ МОТИВАЦІЇ У УЧНІВ МИСТЕЦЬКОЇ ШКОЛИ: ШЛЯХИ ТА МЕТОДИ ПІДВИЩЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ

Кочиашвілі Алла Вячеславівна

студентка I курсу магістратури факультету мистецтва та дизайну

Міжнародний гуманітарний університет

*Науковий керівник: **Каплун Тетяна Михайлівна***

кандидат мистецтвознавства, доцент,

завідувачка кафедри музичного мистецтва та звукорежисури

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

Дуже актуальною стає проблема втрати мотивації учнями під час навчання. Мотивація відіграє ключову роль в отриманні високих показників процесу навчання, особливо в мистецьких школах, де оволодіння творчими навичками вимагає наполегливості та значних

зусиль. Однак сучасні викладачі часто стикаються з проблемою зниження мотивації учнів, що негативно впливає на їхній загальний розвиток та навчальну активність. Саме тому ця проблема потребує більш глибокого аналізу та впровадження ефективних методів її подолання.

Розглянемо причини кризи мотивації і чим саме криза мотивації може бути зумовлена у учнів мистецьких шкіл.

Насамперед, це одноманітність навчального процесу, відсутність нетрадиційних, інноваційних, цікавих для учня, методів викладання та строкатість і хаос у навчальних завданнях, що може призводити до суттєвої втрати інтересу учнів.

Крім того, причиною кризи мотивації може бути невідповідність між очікуваними результатами та реальністю, – здобувачі можуть мати завищені очікування щодо рівня свого прогресу, і, не досягаючи бажаних результатів, поступово втрачати мотивацію.

Важливим фактором у цьому питанні є також недостатня підтримка та слабкий зворотний зв'язок: відсутність конструктивного діалогу з викладачем може залишати учнів у невизначеності щодо прогресу своїх досягнень та напрямків для покращення.

Великий вплив на зниження мотивації під час навчання також надають зовнішні фактори. Це можуть бути соціальні мережі чи сімейні проблеми, психологічна напруга шкільного життя та спілкування з іншими дітьми, а також перевантаженість іншими навчальними предметами, все це також може відволікати увагу учнів від занять мистецтвом.

Аналізуючи фактори, що впливають на зниження мотивації в навчанні, необхідно сконцентрувати свою увагу на можливих рішеннях цієї актуальної проблеми [2].

Для навчальної активності та підвищення мотивації у учнів мистецьких шкіл рекомендується впроваджувати наступні підходи:

Диференційований підхід у навчанні. Врахування здібностей, індивідуальних особливостей та інтересів кожного учня допомагає створити персоналізовані навчальні траєкторії, що сприяють підвищенню рівня мотивації та зацікавленості. Це методика навчання, що враховує темпи засвоєння матеріалу, рівень підготовки, психологічні характеристики та інтереси кожного здобувача освіти у мистецькій школі. Вона допомагає створити комфортне навчальне середовище, де кожен учень може максимально розвинути свої здібності та реалізувати власний потенціал.

Чому диференціація так важлива саме в мистецьких школах? Мистецька освіта особлива тим, що учні не просто отримують певні знання, а й розвивають індивідуальний стиль, творчі навички і засоби

самовираження. У класах можуть навчатися діти з діаметрально протилежними здібностями:

- обдаровані учні, які мають дуже високу мотивацію і швидко та успішно опановують навчальну програму;
- учні з середніми здібностями, які потребують додаткової мотивації та постійної підтримки;
- учні, які мають труднощі у навчанні та потребують більше часу, щоб засвоїти матеріал [1].

Розглянемо форми диференціації у мистецькому навчанні.

1. *За рівнем підготовки.* Формування учнівських груп за рівнем техніки чи володіння інструментом (наприклад, окремі класи для просунутих і для початківців). Розроблення індивідуальних програм для тих, хто відстає або випереджає у засвоєнні матеріалу.

2. *За стилем навчання.* Одні учні (візуали) краще сприймають інформацію через візуальні образи, інші (аудіали) – через слух, наступна група учнів (кінестетики) – через практичну діяльність. Викладачі можуть комбінувати різні методи, використовуючи майстер-класи, кейс-методи, відеоуроки, групові дискусії.

3. *За здібностями та інтересами.* Учням надається можливість самостійно обирати твори для виконання на свій смак.

4. *За темпом навчання.* Викладачі можуть коригувати інтенсивність навчального навантаження для різних учнів: деякі діти потребують додаткових занять і пояснень, а інші можуть швидко засвоювати програму.

З методів реалізації диференційованого підходу можна виділити такі, як гнучка програма навчання, робота в малих групах, індивідуальні заняття, модульне навчання, інтерактивні методи.

Аналізуючи вищевикладене, можна чітко сформулювати переваги диференційованого підходу у навчанні. Це:

- 1) підвищення мотивації: діти займаються тим, що їм цікаво;
- 2) розвиток творчості: кожен учень отримує можливість самовираження;
- 3) комфортне навчальне середовище: уникнення ситуації, коли сильні учні нудьгують, а слабші відчувають себе невпевненими;
- 4) зростання успішності: учні засвоюють навчальний матеріал у своєму власному темпі, що зменшує рівень стресу [4].

Отже, диференційований підхід – це дієвий спосіб зробити навчання в мистецькій школі цікавим і продуктивним. Він дозволяє кожному учневі розвиватися у власному темпі, використовуючи найзручніші методи навчання, що сприяє розкриттю творчого потенціалу та зростанню мотивації.

Ключову роль в подоланні кризи мотивації відіграє особистість викладача. Адже викладач є центральною фігурою у формуванні

мотивації учнів. Його особистий приклад, професійна компетентність та педагогічна майстерність безпосередньо впливають на ставлення учнів до навчання. Постійне підвищення рівня своєї кваліфікації, ознайомлення з новітніми методиками та технологіями викладання дозволяють педагогу ефективно мотивувати та надихати своїх учнів [3].

Таким чином, в якості основного висновку, зазначимо, що подолання кризи мотивації у учнів мистецьких шкіл є комплексним завданням, яке вимагає системного підходу та співпраці між учнями, їхніми родинами та викладачами. Впровадження диференційованого підходу, сучасних технологій, яскрава та високопрофесійна особистість викладача, створення позитивного навчального середовища та активна участь у творчих проєктах сприятимуть розвитку творчого потенціалу учнів та підвищенню навчальної активності.

Література:

1. Актуальні проблеми формування творчої особистості. *Збірник наукових праць за матеріалами Регіональної науково-практичної конференції 28 квітня 2010*. Луганськ, 2010. С. 147.
2. Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті. *Освіта України*. № 29. 2001. С. 4–6.
3. Занюк С. С. Психологія мотивації : навч. посібник. Київ : *Либідь*, 2002. С. 304.
4. Грущенко С. І. Мотивація як фактор успіху навчальної діяльності. *Харківський національний педагогічний університет*. Харків, 2019. С. 40.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-504-7-35>

ЕМОЦІЙНА ВИРАЗНІСТЬ У ВОКАЛЬНОМУ МИСТЕЦТВІ: ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

Кравець Ніна Вячеславівна

*старший викладач кафедри музичного мистецтва та звукорежисури,
декан факультету мистецтва і дизайну
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Емоційна виразність є одним із найважливіших компонентів вокального мистецтва. Вона визначає глибину інтерпретації музичного твору, рівень взаємодії виконавця зі слухачем та його здатність передавати сенси й почуття через голос. Однак емоційне виконання не є